

ÖABT
2025

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB-AGS

ÖABT

COĞRAFYA
ÖĞRETMENLİĞİ

7

DENEME

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MEB – AGS ÖABT COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ TAMAMI ÇÖZÜMLÜ 7 DENEME

ISBN 978-625-6128-27-9

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2025 Ankara

Proje-Yayın: Pegem

Dizgi-Grafik-Tasarım: Berna Ardiç Arslan

Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33

Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: yayinevi@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sayfa Basım Sanayi Ticaret Ltd. Şti.

İvedik OSB Matbaacılar Sit. 1514. Cad. No: 23-25

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0312) 341 00 02

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 77079

ÖN SÖZ

Değerli Öğretmenlerimiz

Bu kitap, MEB – AGS Coğrafya Alan Bilgisi Testi (ÖABT Coğrafya Öğretmenliği) kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve soruları kolaylıkla çözebilmeniz amacıyla, farklı soru çeşitleri ile kendinizi geliştirmeniz sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuzluk etmek için hazırlanmıştır.

7 denemeden oluşan kitabımızda; ÖABT’de çıkabilecek soru tiplerine uygun soruların yanında detaylı, güncel ve anlaşılır bir dille yazılan çözümler yer almaktadır..

Yoğun bir araştırma ve çalışma süreci ile hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüşlerinizi ve önerilerinizi bizimle yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538 594 92 40 numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi Yayıncılık

İçindekiler

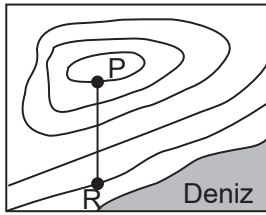
DENEME 1.....	1
ÇÖZÜMLER.....	11
DENEME 2.....	15
ÇÖZÜMLER.....	23
DENEME 3.....	27
ÇÖZÜMLER.....	35
DENEME 4.....	41
ÇÖZÜMLER.....	49
DENEME 5.....	53
ÇÖZÜMLER.....	61
DENEME 6.....	65
ÇÖZÜMLER.....	71
DENEME 7.....	75
ÇÖZÜMLER.....	83
CEVAP ANAHTARI.....	87

1. Beşerî coğrafyanın kurucularındandır. "Coğrafya Biliminde Tarihî Esaslar" adlı eserin sahibidir. Eserinde doğal çevre ile insan arasında ilişki kurmuştur.

Yukarıda anlatılan ünlü coğrafyacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Friedrich Ratzel
B) Karl Ritter
C) A. Von Humboldt
D) Paul Vidal de la Blache
E) Vernhardus Varenus

2.

Yukarıdaki topoğrafya haritasının ölçeği 1/50.000'dir. P-R arasındaki uzaklık 2 cm ile gösterilmiştir.

Bu iki nokta arasındaki eğim %8 olduğuna göre haritanın sabit aralığı kaç metredir?

- A) 20 m B) 40 m C) 80 m
D) 200 m E) 400 m

3. 3 Ocak tarihinde -4. saat diliminde yer alan Brezilya'da oynanan Türkiye-Brezilya maçı 20.30'da sona ermiş, maç bitimiyle uçağa binen futbolcularımız 14 saat sonra Türkiye'ye ulaşmıştır,

Futbolcularımız, İstanbul'a ulaştığında tarih ve saat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4 Ocak, saat 02.30
B) 4 Ocak, saat 10.30
C) 4 Ocak, saat 16.30
D) 3 Ocak, saat 02.30
E) 3 Ocak, saat 17.30

4. Nil Nehri, yağışlı bölgeleden sularını topladıktan sonra, kurak bölgeyi aşarak denize ulaşan akarsulardandır.

Buna göre Nil Nehri aşağıdaki akarsulardan hangisi içerisinde gruplandırılabilir?

- A) Daimi akarsular
B) Mevsimlik akarsular
C) Geçici akarsular
D) Allojen akarsular
E) Düzenli rejime sahip akarsular

5. Bulutlar yüksekliklerine göre sınıflara ayrılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi orta bulutlar olarak nitelendirilen gruplardan altocumuluslerin özelliklerinden değildir?

- A) Genellikle gölgeli, beyaz-gri renge sahip bulut örtüsü ve kümeleridir.
B) Ayrı ayrı durumda olan tabakalar ve yuvarlak kütlelerden oluşur.
C) Aşırı soğumuş su damlacıklarından meydana geldiği gibi, çok düşük sıcaklıklarda buz kristallerinden de meydana gelebilir.
D) İnce kısımlarında bir gökkuşağı olayı meydana gelebilir.
E) Su damlaları ve yağmur damlalarından meydana geldiklerinden bu bulutlardan yağmur şeklinde yağışlar meydana gelir.

6. Güneş ışınlarının atmosferde aldığı yola transmisyon, tutulma oranına ekstinksiyon denir.

Buna göre transmisyon ve ekstinksiyon olayları aşağıdakilerden hangisine bağlı olarak oluşur?

- A) Dünya'nın şekli
- B) Denize göre konum
- C) Aydınlanma süresi
- D) Yerçekilleri
- E) Kara-deniz dağılımı

7. Periglasiyal sahalarda çevresine göre daha erken donmaya başlayan kesimler, henüz donmamış kesimlerden su alarak hacmini genişletir ve karstik alanlardaki humlara benzeyen buz çekirdekleri tepeler oluşur.

Bu tepeler aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

- A) Talus
- B) Pingo
- C) Alla
- D) Serak
- E) Rimaye

8. Yeryüzünde iklimin, yükseltinin, bakı şartlarının ve toprak örtüsünün kontrolünde gelişen doğal bitki örtüsü, özellikleri itibarıyla birbirinden ayrılan büyük alanlı bölgeler oluşturmaktadır. Floristik bölgeler olarak isimlendirilen bu alanlar dünyada önemli doğal bölgeler arasında yer alır.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi dünyadaki floristik bölgeler arasında sayılamaz?

- A) Neotropis
- B) Australis
- C) Europensis
- D) Capensis
- E) Holarktis

9. Subtropikal antisiklon alanlarıyla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bu bölgelerde rüzgârsız bir hava görülür.
- B) Alize rüzgârlarının kaynağını aldığı bölgedir.
- C) Bu bölgelerde alçalıcı hava hareketleri görülür.
- D) Sübsidans ve konverjans hava hareketleri etkindir.
- E) Bu bölgeler genellikle sıcak ve kuraktır.

10. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sıcak cephe boyunca çoğunlukla stratüs tipi bulutlar oluşur.
- B) Sıcak cephenin etkili olduğu dönemde genellikle çisenti biçiminde uzun süreli yağışlar etkili olur.
- C) Sıcak cepheler soğuk cephelere göre daha kararsızdır.
- D) Soğuk cephelerde genellikle kümülönimbüs tipi bulutlar gelişir.
- E) Oklüzyon, soğuk cephenin sıcak cepheye yetişmesiyle sıcak cephenin daralarak kapanmasıdır.

11. Sürekli olarak aşınma ve birikme olaylarının yaşandığı sahalardaki toprakları içine alır. Eski sistemdeki alüvyal, regosol toprakları içerir.

Yukarıda anlatılan 1975 toprak taksonomisinde yer alan bu toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Entisol
- B) Spodosol
- C) Alfisol
- D) Vertisol
- E) Oxisol

12. Kıvrımlı yapı üzerinde önceden yüksek yerçekilleri oluşturan antiklinaller, akarsu aşındırması sonucu komşu senklinallere oranla alçak sahaları oluşturur. Yüksekte kalan senklinallere "tünemiş senklinaller" adı verilir.

Yukarıda anlatılan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıkışık kıvrım
- B) Rölyef terselmesi
- C) Klüz
- D) Fleksür
- E) Plifay

13. Göller farklı nedenlerle bir süre sonra ortadan kalkabilirler. Göllerin yok olma sebeplerlerinden biri de göle dökülen akarsuların çevreden getirdikleri alüvyonlar ile göl tabanını doldurması olayıdır.

Yukarıda anlatılan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siltasyon
- B) Ötrofikasyon
- C) Kapma
- D) Karstlaşma
- E) Boşalma

14. Minerallerin çizilmeye karşı gösterdikleri dirence sertlik denir. Sertlik derecesi büyük olan mineral küçük olan minerali çizer.

Buna göre aşağıdaki minerallerden hangisi diğerlerini çizebilecek özelliğe sahiptir?

- A) Kuvars
- B) Jips
- C) Talk
- D) Topaz
- E) Elmas

15. Afrika kıtasında yer alan Güney Afrika Cumhuriyeti için aşağıdaki verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Afrika'nın en fazla nüfusa sahip ülkesidir.
- B) Afrika'da petrol rezervinin en yüksek olduğu ülkedir.
- C) Afrika'nın elmas, altın ve platin bakımından en zengin ülkesidir.
- D) Afrika'da tarımsal üretimde ilk sırada yer alan ülkedir.
- E) Afrika'nın Akdeniz kıyasında yer alan ülkelerindendir.

16. Çığ; yüksek, engebeli alanlarda, kar yağışının ve kar kalınlığının fazla olduğu yerlerde, ayrıca bitki örtüsü bakımından fakir sahalarda görülür.

Çığ adı verilen doğal afet aşağıda verilen alanlardan hangisinde daha az görülür?

- A) Hakkâri
- B) Van
- C) Elâziğ
- D) Rize
- E) Tunceli

17. Bir toprak profilinde "asıl toprak" ya da "solum toprak" olarak adlandırılan toprak horizonları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) O ve A
- B) A ve B
- C) B ve C
- D) C ve D
- E) Yalnız O

18. Dünya'nın yaşı yaklaşık 4,5 milyar yıl olarak kabul edilmektedir. 600 milyon yıllık dört jeolojik zaman içinde büyük çapta dağ oluşum hareketleri meydana gelmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, oluşumu hâlâ devam etmekte olan Alp orojenezi ile oluşan kütlelerden biri değildir?

- A) Appalaşlar
- B) Karpatlar
- C) Pireneler
- D) Himalayalar
- E) Toroslar

19.

- I. Çay
- II. Buğday
- III. Pamuk
- IV. Tütün

üretiminde ilk sırada yer alan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ABD
- B) Çin
- C) Rusya
- D) Fransa
- E) Mısır

20.

- I. Dünyada ilk meteorolojik gözlemler 1846'da yapılmıştır.
- II. Sinoptik gözlemler tüm dünyada Greenwich saati-ne göre aynı anda 6, 12, 18, 24'de yapılır.
- III. Balonlarla havaya alet uçurularak yapılan gözlemlere aeronatik gözlemler denir.
- IV. Rawin cihazları ile yapılan gözlemlere fenolojik gözlem denir.

Yukarıdaki bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) I, II, III ve IV

21. Yüksek doğum oranına sahip olan fakat ölüm oranlarının azalmaya başladığı dönem, demografik geçiş dönemlerinden "ilk yayılma" olarak bilinen dönemdir.

Aşağıdaki ülkelerden hangisi bu dönemde yer alır?

- A) İsveç
- B) Fransa
- C) Türkiye
- D) Nijerya
- E) Almanya

22. Guttasyon, suyun sıvı hâlde, yapraktan damlalar şeklinde atmosfere verilmesi olayıdır. Guttasyon olayı hava nemi çok yüksek olduğunda, bitkinin buhar hâlinde atmosfere su verememesi durumunda meydana gelmektedir.

Buna göre aşağıdaki yerlerin hangisinde bu durum sürekli olarak görülmektedir?

- A) Ilıman Orman Kuşağı
- B) Tropikal Orman Kuşağı
- C) Soğuk Kuşak
- D) Savan Kuşağı
- E) Tayga Ormanları Kuşağı

2025

HİBRİT
KİTAP

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB-AGS ÖABT

COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ
SORU BANKASI

e-Soru bankasına
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Soru Bankası

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. AŞ'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

**MEB-AGS ÖABT COĞRAFYA
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI**

ISBN 978-625-6128-26-2

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2024, Ankara

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50 / Dağıtım: 0312 434 54 24 / WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net / E-ileti: pegem@pegem.net

Proje-Yayın: Pegem

Dizgi-Grafik Tasarım: Berna Ardiç Arslan

Kapak Tasarımı: Pegem

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam
San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/
Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitapın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Testleri çözebilir.
- 3 Çözümleri görüntüleyebilir.

Detaylı anlatım için
QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna
arti.pegemkampus.com yazarak
web sitemiz üzerinden üyeliğinizi
gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile
giriş yaptıktan sonra sol menüde
yer alan **"Aktivasyonlarım"**
sekmesine girerek
kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan
sonra menüde aktif hâle gelen
"Ölçme İstasyonu" sekmesine
tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

**Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.**

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

Değerli Öğretmenler,

Elinizdeki bu kitap, MEB-AGS ÖABT Coğrafya Öğretmenliği Testi kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinme ve geliştirme sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuz olarak hazırlanmıştır.

MEB-AGS ÖABT Coğrafya Tamamı Çözümlü Soru Bankası yayınıımız çıkması olası soruların titizlikle incelenmesiyle ÖSYM formatına uygun sorular ve çözümleriyle bilgilerin açık ve anlaşılır olmasına dikkat edilerek hazırlanmıştır.

- * Özgün,
- * Güncel,
- * Öğrenme ve öğretme tekniklerine uygun,
- * Zaman kazandırıcı çözüm teknikleri içeren yapısıyla

sınava hazırlanmada öncü bir kitap olma amacıyla da hizmetinize sunulmuştur.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Başarılar...

Kitabın içeriği, MEB'in yapacağı program değişikliği veya buna bağlı olarak ÖSYM'nin sınav içeriğinde yapacağı değişiklik durumunda, kitabın dijital hâlinde (aktivoasyon geçerlilik süresince) güncellenerek siz değerli adaylara sunulur.

COĞRAFYA TARİHİ VE FELSEFESİ

Coğrafyanın Tarihi	1
Coğrafyanın Konusu ve Felsefesi	5
Karma Test	10

FİZİKİ COĞRAFYA

Evren-Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	15
Kartografya - Projeksiyonlar - Harita Türleri	21
Yerin Yapısı - Jeolojik Zamanlar - Taşlar	26
Yer Kabuğu Hareketleri ve İç Kuvvetler	31
Dış Etken ve Süreçler - Çözülme - Kütle Hareketleri	36
Flüvyal Topoğrafya	41
Kıyı Topoğrafyası	47
Karst Topoğrafyası	52
Kurak ve Yarı Kurak Bölge Topoğrafyası	57
Glasiyal ve Periglasiyal Topoğrafya	62
Volkan Topoğrafyası	67
İklim Giriş - Atmosfer	72
Sıcaklık - Hava Basıncı - Rüzgâr - Nem - Yağış	77
Büyük İklim Tipleri	87
Hava Kütleleri - Hava Tipleri	92
Küresel İklim Değişikliği	97
Hidroğrafya	103
Toprak Oluşumu - Dağılışı - Toprak Sınıflandırmaları	108
Bitki Coğrafyası	113

BEŞERÎ VE EKONOMİK COĞRAFYA**Nüfus Coğrafyası**

Nüfusun Tarihçesi ve Dağılışı	118
Nüfus Yapısı ve Kavramlar	123

Yerleşme Coğrafyası

Yerleşmenin Tarihçesi	128
Yerleşmenin Dağılışı	133
Kırsal ve Kentsel Yerleşmeler	138

Ekonomik Coğrafya

Tarım	143
Madenler ve Enerji Kaynakları	148
Sanayi, Ulaşım, Turizm, Ticaret	153

SİYASİ COĞRAFYA

Siyasi Coğrafyaya Giriş	158
Dünyada Başlıca Örgütler	163
Önemli Kanallar - Boğazlar ve Ülkeler	168

**İNSAN - ÇEVRE ARASINDAKİ
KARŞILIKLI ETKİLEŞİM**

İnsanın Doğaya Müdahaleleri	174
Türkiye ve Dünya Koruma Alanları ve Özellikleri	179

TÜRKİYE COĞRAFYASI

Türkiye'nin Konumu ve Sonuçları	184
Türkiye'nin Yer Şekilleri	189
Türkiye'nin İklimi	194
Türkiye'de Su, Toprak ve Bitki	200
Türkiye'de Nüfus ve Yerleşme	205
Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası	209
Türkiye'de Tarım	214
Türkiye'de Madenler, Enerji Kaynakları, Sanayi	219
Türkiye'de Ulaşım - Turizm - Ticaret	224
Karma Test	229

Cevap Anahtarı	238
----------------------	-----

TEST

1. Eski Çağ'da yaşamış olan ve "doğal zenginlikleri kısıtlı olan bölgelerde devlet kurmanın zor olduğunu belirten", **diğer bir ifade ile çevreci determinist görüşe sahip olan filozof aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Herodotos
B) Strabon
C) Batlamyus
D) Aristo
E) Biruni

2. Astronomi, matematik ve coğrafya alanlarına katkı yapmıştır. Daha çok astronomi çalışmalarıyla tanınmış büyük gök sistemiği adlı eseriyle bilinen ve zamanına kadar ulaşan astronomi bilgisinin sentezini yapmış ve bunları Mathematike Syntaxis (Matematik Sentezi) adlı eserinde toplamıştır. 13 kitaptan oluşan bu eser günümüz Batı dünyasında "Almagest" adıyla tanınmaktadır.

Hakkında bilgiler verilen bu filozof aşağıdakilerden hangisidir?

A) Herodot
B) Batlamyus
C) Strabon
D) Posedion
E) Eratosthenes

3. XV. yüzyılda yaşamış önemli bir astronomi ve matematik bilgini olan; astronomi ve matematik alanında yazmış olduğu ve Otlukbeli Savaşı zaferinden sonra Fatih Sultan Mehmet'e sunulduğu için "Fethiye" adı verilen astronomi kitabının yazarı kimdir?

A) Uluğ Bey
B) Katip Çelebi
C) Evliya Çelebi
D) İbn-i Haldun
E) Ali Kuşçu

4. Orta Çağ İslam Dünyası'nın ünlü gezginlerinden biridir ve en önemli eseri *Kitap El-Ibar* (İbret Verici Kitap)'dır. Bu kitapta Berberi topluluklarının İslam öncesindeki sosyo-ekonomik özellikleri hakkında bilgi vermektedir.

Yukarıda sözü edilen Orta Çağ gezgini aşağıdakilerden hangisidir?

A) İbn-i Batuta
B) Biruni
C) Kâtip Çelebi
D) Evliya Çelebi
E) İbn-i Haldun

5.

- Coğrafya adını ilk kez kullanmıştır.
- Dünya'nın çevresini gerçeğe en yakın olarak hesaplamıştır.
- Paralel ve meridyeni harita çiziminde kullanan ilk bilim insanıdır.
- Bilimsel kronolojinin kurucusudur.

Özellikleri verilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Thales
B) Eratosthenes
C) Biruni
D) Strabon
E) Batlamyus

6. Coğrafi keşiflerin en önemli nedeni ekonomiktir ve Batılılar, doğuya giderek buralardaki zenginliklerden yararlanmak istemektedir. Doğuya doğru giden yolun en önemli noktalarından biri ise Ümit Burnu'dur.

Aşağıdaki gemicilerden hangisi Ümit Burnu'nu ilk olarak keşfeden gemicidir?

A) Bartelmi Diaz
B) Macellan
C) Vasco da Gama
D) Kristof Colomb
E) Amerigo Vespucci

7. Çevre ve insan arasındaki ilişkileri inceleyen bilim olarak "beşeri coğrafya"yı tanımlayan; beşeri incelemelerde insan ve çevrenin aynı oranda etkili olduğunu bu nedenle sadece birisine ağırlık vermenin doğru olmadığını savunan ve beşeri coğrafyanın kurucusu olarak sayılan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Friedrich Ratzel
B) Carl Ritter
C) Alexander Von Humboldt
D) James Cook
E) Paul Vidal De La Blache

8. Aşağıda verilen coğrafyacı - eser eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

<u>Coğrafyacı</u>	<u>Eser</u>
A) Eratosthenes	<i>Geographika</i>
B) Batlamyus	<i>Geographika Hypgesis</i>
C) Piri Reis	<i>Kitab-ı Bahriye</i>
D) Kâtip Çelebi	<i>Seyahatname</i>
E) Herodot	<i>Historie</i>

9. Önceleri tek bir ada olduğu düşünülen; ancak seyahati sonucunda Yeni Zelanda'nın iki adadan oluştuğunu keşfeden ve Kuzey Adası ile Güney Adası arasındaki boğaza adı verilen denizci kimdir?

A) Bartelmi Diaz
B) Vasco da Gama
C) Marco Polo
D) Ferdinand Macellan
E) James Cook

10. Tüm kıtaların geçmişinde "Pangea" isimli tek bir kıta vardır ve Pangea'nın parçalanarak ayrılması sonucunda günümüzdeki kıtaların oluştuğunu tezini ileri süren yerbilimci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alexander Von Humboldt
B) Alfred Wegener
C) Bernhard Varenius
D) Copernicus
E) Johannes Kepler

11.

I. Herodot
II. Thales
III. Aristo
IV. İbn-i Haldun
V. Mackenzie

Yukarıda verilen bilim adamlarından hangisi Eski Çağ coğrafyacılarından değildir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

12. "Mısır, Nil'in hediyesidir." sözüyle coğrafya biliminin neden-sonuç ilkesine vurgu yapmıştır.

Yukarıda anlatılan ilk çağ coğrafyacısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Thales
B) Herodot
C) Aristo
D) Strabon
E) Batlamyus

13. Orta Çağın, İslam dünyasına ait coğrafyacıları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Mesudi
- B) İbn-i Batuta
- C) İbn-i Haldun
- D) Biruni
- E) Evliya Çelebi

14.

- I. J. Ross ⇒ Antartika'ya ulaşmış.
- II. R. Scatt ⇒ Güney Kutbu'na gitmiş.
- III. E. Hillary ⇒ Everest'e tırmanmış.
- IV. J. Cook ⇒ Ümit Burnu'na ulaşmış.
- V. V. Gama ⇒ Hindistan'a ulaşmış.

Yukarıda yeni ve yakın çağda yapılan keşifler ve keşifler eşleştirilmiştir.

Yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Bu döneme ait önemli bilim adamları, A. Von Humboldt, Karl Ritter, Friedrich Ratzel'dir.

Yukarıda anlatılan dönem, Coğrafya'nın gelişim devrelerinden hangisi içinde yer alır?

- A) Ansiklopedik devre
- B) Klasik devre
- C) Bölgesel devre
- D) Çağdaş devre
- E) Gezi-gözlem devresi

16. "Doğa, insan davranışlarında sorumlu olan faktördür."

İnsanın, doğanın kendine sunduğu kadar doğadan yararlanabildiğini savunan coğrafi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Determinizm
- B) Possibilizm
- C) Pozitivizm
- D) Modernizm
- E) Probabilizm

17. Orta Çağ'da İspanya ve Portekizli gemicilerin öncülüğünde başlayan Coğrafi Keşifler döneminde coğrafya bilimi ve gezegenimize ait birçok bilgiye ulaşılmıştır. Dünyanın yuvarlak olduğunu kanıtlamak için 1519-1522 arasında süren bir seyahat gerçekleştirilmiştir.

Yukarıda bahsedilen seyahate kaptanlık eden ünlü gemici aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vasco da Gama
- B) Ferdinand Magellan
- C) Bartelmi Diaz
- D) Kristof Kolomb
- E) Amerigo Vespucci

18. Orta Çağ'ın siyasi coğrafyacısıdır. Tunus'ta doğmuş Kahire'de vefat etmiştir. Devletlerin kuruldukları yerlerle ilişkileri üzerine çalışarak Aristo'ya benzer görüşler ortaya koymuştur. *Mukaddime* ve *Kitap El-İbar* eserlerinde dönemine ait tarihî ve sosyolojik bilgiler ağırlıktadır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki coğrafyacılarından hangisine aittir?

- A) Mesudi
- B) Hudrazbih
- C) Makdusi
- D) İbn-i Batuta
- E) İbn-i Haldun

ÇÖZÜMLER

1. Aristo Eski Çağ'ın önemli filozoflarından birisidir. Aristo'ya göre doğal zenginlikleri kısıtlı olan bölgelerde devlet kurmak zordur.

Cevap D

2. Batlamyus, Eski Çağ'ın önemli coğrafyacılarından birisidir. Batlamyus, coğrafya araştırmalarına öncülük etmiş ve özellikle matematik coğrafya konularında çalışmıştır. 13 kitaptan oluşan ve günümüz Batı dünyasında "Almagest" ismiyle tanınan eserinde çoğunlukla güneşin, ayın ve gezegenlerin hareketlerini açıklamıştır.

Cevap B

3. Ali Kuşçu, Semerkant'ta doğmuştur. Ali Kuşçu'nun astronomi ve matematik alanında yazmış olduğu iki önemli eseri vardır. Bunlardan birisi, Otlukbeli Savaşı sırasında bitirilip zaferden sonra Fatih'e sunulduğu için Fethiye adı verilen astronomi kitabıdır. Ali Kuşçu, Fatih Sultan Mehmet'in emriyle, Ayasofya medresesine müderrislik de yapmıştır.

Cevap E

4. Tunus doğumlu olan İbn-i Haldun, Orta Çağ İslam Dünyası'nın en ünlü gezginlerindendir. En önemli eseri Kitap El-Ibar (İbret Verici Kitap)'da; Berberi topluluklarının ve İslam İmparatorluklarının İslam öncesindeki sosyal-ekonomik özellikleri hakkında bilgi vermektedir. Eser, jeopolitik ve siyasi coğrafya görüşlerini de içermektedir.

Cevap E

5. "Coğrafya" adını ilk kez kullanan yani coğrafyanın isim babası olarak nitelendirebileceğimiz bilim insanı Eratosthenes'tir.

Cevap B

6. Portekizli gemici Bartelmi Diaz, Ümit Burnu'nu ilk bulan coğrafi keşif denizcilerinden biridir.

Cevap A

7. Carl Ritter, Alman tarihçi, filozof ve coğrafyacıdır. Ritter; beşeri coğrafya, insan ve çevre arasındaki ilişkileri inceleyerek, tezini ileri sürerek beşeri coğrafyanın konusunu belirlemiştir. Beşeri coğrafyanın kurucusu olarak tanınmaktadır.

Cevap B

8. *Seyahatname* eseri Evliya Çelebi'ye aittir. Katip Çelebi'nin en ünlü eseri *Cihannüma*'dır.

Cevap D

9. Dünyanın en fırtınalı deniz bölgelerinden biri olan Cook Boğazı, 1769'da James Cook tarafından keşfedilmiştir. Bu boğaz günümüzde Cook Boğazı olarak geçmektedir.

Cevap E

10. Bu teori Kıta Kayması Teorisi'dir ve 1912 yılında Alfred Wegener tarafından ortaya atılmıştır. Wegener'e göre, kıtaların geçmişinde "Pangea" isimli tek bir kıta vardır ve Pangea parçalanarak dağılmıştır.

Cevap B

11. Herodot, Thales ve Aristo ilk çağ coğrafyacılarındandır. İbn-i Haldun, Ortaçağ, Mackenzie Yakınçağ coğrafyacılarındandır.

Cevap D

12. Kuzey Afrika, İran, Yunanistan, İtalya ve Hindistana kadar uzanan sahayı gezmiş, burada gördükleri ile "Herodot tarihini" yazmış. "Mısır Nil'in hediyesidir" sözü ile neden-sonuç ilişkisi kurma özelliğine vurgu yapmış ilk çağ coğrafyacısı Herodot'tur.

Cevap B

13. Mesudi, İbn-i Batuta, İbn-i Haldun, Biruni Orta Çağa ait İslam dünyasının bilim adamlarıdır. Evliya Çelebi ise Yeni Çağ coğrafyacılarındandır. *Seyahatname* adlı esere sahiptir.

Cevap E

14. J. Cook, Yeni Zelanda'yı keşfeden kaşiftir. Ümit Burnu'na coğrafi keşifler sırasında ulaşan kaşif ise Portekizli Bartelmi Diaz'dır.

Cevap D

15. Klasik devre Varenius tarafından temelleri atılan A. Von Humboldt, Karl Ritter, Friedrich Ratzel tarafından pek çok çalışma ve eserle gelişen devredir.

Cevap B

16. Determinizm akımına göre, insan doğanın kendine sunduğu kadar doğadan yararlanabilir. Beşeri faktörler, fiziki faktörlerin kontrolü altındadır. Yeni doğa insan davranışlarında sorumlu olan faktördür.

Cevap A

17. Portekizli gemicilerden Ferdinand Magellan 1519'da İspanya krallığının desteğiyle dünyayı dolaşma seyahatine çıkmıştır. Filipin Adaları çevresinde çıkan çatışmada Magellan'ın öldürülmesiyle kaptanlığı Sebastian del Cano devralmış ve Filipinlerden ele geçirilen gemi dolusu baharat ve değerli süs eşyaları ile 1522'de İspanya'ya dönmüştür.

Cevap B

18. Öncüde verilen bilgiler ünlü Orta Çağ coğrafyacısı İbn-i Haldun'a aittir.

Cevap E

TEST

1. Jeoloji, jeofizik, pedoloji, petroloji bilimlerinden faydalanan fiziki coğrafya dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Jeomorfoloji
- B) Klimatoloji
- C) Hidroloji
- D) Zooloji
- E) Matematik Coğrafya

2. Amasya'da yaşamış iyi öğrenim görmüş, gezdiği yerlerin tarihî, coğrafi ve sosyolojik özelliklerini 17 ciltlik *Geographika* adlı eserinde anlatmıştır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Eratosthenes
- B) Strabon
- C) Batlamyus
- D) İdrisi
- E) Uluğbey

3. Coğrafya biliminin Türkiye'deki gelişimi incelendiğinde İstanbul Üniversitesindeki Coğrafya bölümünün açılması en önemli gelişmelerden biridir.

Alman ekolünün benimsendiği İstanbul Üniversitesi Coğrafya Bölümü hangi yılda açılmıştır?

- A) 1912
- B) 1915
- C) 1920
- D) 1925
- E) 1935

4. Geçmiş dönemlerdeki doğal ortamı araştıran ve bu ortam şartlarının günümüze yansımaları konu alan bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Jeomorfoloji
- B) Mineraloji
- C) Paleocoğrafya
- D) Petrografi
- E) Paleontoloji

5. Göllerin oluşum şekillerini, morfolojik karakterlerini, biyolojik ve hidrolojik özelliklerini inceleyen bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oseanografya
- B) Potamoloji
- C) Hidrojeoloji
- D) Limnoloji
- E) Speleoloji

6.

- I. Speleoloji : Mağara bilimi
- II. Potamoloji : Akarsu bilimi
- III. Paleontoloji : Fosil bilimi

Yukarıda verilen bilim dalı ve açıklaması eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7.

- I. Karadeniz Bölgesi'nde mısır ekilen alanlar
- II. Türkiye'de buğday ekilen alanların toprak şartları
- III. Fındığın Karadeniz Bölgesi'nde 700 metreye kadar yetişebilmesi

Yukarıdaki ifadelerden hangileri coğrafyanın dağılışı ilkesi ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Dünya üzerinde yoğun nüfuslanmış alanlarla, yağış miktarı yüksek olan bölgeler arasındaki ilişkiyi araştıran bir coğrafyacı, coğrafya biliminin hangi ilkesinde çalışmış olur?

- A) Nedensellik
- B) Dağılışı
- C) Sonuç
- D) İlgisi
- E) Gözlem

9. I. Coğrafya Kongresi ile yabancıların elinde olan coğrafi araştırmalar Türk bilim adamlarının eline geçmiştir. Bu kongre ile ilk ve ortaöğretimdeki coğrafya ders programları yeniden düzenlenmiş, Türkiye'nin coğrafi bölgeleri belirlenmiştir.

Yukarıda anlatılan I. Coğrafya Kongresi aşağıda verilen tarihlerden hangisinde toplanmıştır?

- A) 4 Temmuz 1935
- B) 6 Haziran 1941
- C) 30 Ağustos 1946
- D) 3 Eylül 1950
- E) 3 Kasım 1952

10. Aşağıdaki bilim dallarından hangisi fiziki coğrafya anabilim dalına yardımcı olan bilimlerden biri değildir?

- A) Etnoloji
- B) Paleontoloji
- C) Sismoloji
- D) Pedoloji
- E) Petroloji

11. Aşağıdaki bilim dallarından hangisi beşeri coğrafya anabilim dalına yardımcı olan bilimlerden biri değildir?

- A) Arkeoloji
- B) Sosyoloji
- C) Glasiyoloji
- D) Kronoloji
- E) Antropoloji

12. Ağaçların yaş halkalarını inceleyen; ağaç gövde kesitlerindeki halkalardan yola çıkarak lokal bir iklim haritası çıkartabilen, yıllara göre kuraklığı, kış şartlarının sertliğini, atmosfer koşullarını, olmuş volkanik patlamaları irdeleyebilen bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fitoloji
- B) Ekoloji
- C) Jeobiyoloji
- D) Dendrokronoloji
- E) Botanik

13. Klasik devre olarak adlandırılan coğrafyanın bilim olarak kurulduğu devre, "Genel Coğrafya" adlı esere sahip olan bu bilim adamı ile başlamıştır.

Yukarıda anlatılan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Humboldt
- B) Varenius
- C) Ritter
- D) Ratzel
- E) Blache

14.

I. Dil coğrafyası	Linguistik
II. Davranışsal coğrafya	Psikoloji
III. Nüfus coğrafyası	Siyasal bilimler
IV. Kültürel coğrafya	Antropoloji

Yukarıda verilen beşerî coğrafya çalışma alanları ile bu alanların bağlantılı olduğu diğer bilimler arasındaki ilişkilerden hangileri doğru olarak verilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) I, II ve IV